

Spoluodpovědnost za poškození motorového vozidla

Spoluodpovědnost pachatele trestného činu, kterým získá cizí motorové vozidlo do dispozice, za poškození tohoto vozidla, způsobené jinou osobou, není odvislá již od toho, že pachatel získal dispozici s vozidlem, ale od toho, zda je dáno jeho zavinění (alespoň z nedbalosti) ve vztahu k protiprávnímu jednání této osoby. O takový případ se jedná obvykle, jestliže ten, kdo se vozidla neoprávněně zmocnil, vědomě svěřil řízení osobě nezpůsobilé, osobě, která nebyla oprávněna řídit motorové vozidlo, osobě opilé apod.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 2527/2006, ze dne 22.10.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně Č. P., a. s., člen holdingu Č., proti žalovaným 1) E. B., zastoupené opatrovnici justiční čekatelkou Krajského soudu v P., a 2) G. K., zastoupené advokátkou, o 36.500,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 7 C 141/2005, o dovolání druhé žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. února 2006, č. j. 30 Co 59,60/2006 - 72, tak, že rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2006, č. j. 30 Co 59,60/2006-72, a rozsudek Okresního soudu v Příbrami ze dne 15. 8. 2005, č. j. 7 C 141/2005-41, ve spojení s doplňujícím usnesením ze dne 26. 9. 2005, č. j. 7 C 141/2005-48, se ve vztahu k druhé žalované ve vyhovujícím výroku o věci samé a v závislém výroku o náhradě nákladů řízení zrušují a věc se v tomto rozsahu vrací Okresnímu soudu v Příbrami k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Příbrami rozsudkem ze dne 15. 8. 2005, č. j. 7 C 141/2005-41, ve spojení s doplňujícím usnesením ze dne 26. 9. 2005, č. j. 7 C 141/2005-48, uložil oběma žalovaným zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně částku 36.500,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 3,5 % z této částky od 11. 1. 2003 do zaplacení a nahradit jí náklady řízení. Rozhodl tak o uplatněném nároku žalující pojišťovny na náhradu částky vyplacené na pojistném plnění za poškození motorového vozidla, jež způsobilý žalované. Soud v řízení zjistil, že obě žalované dne 29. 3. 2002 v P. se společně zmocnily osobního vozidla Škoda Favorit bez vědomí jeho majitelky, odjely s ním do K. a na zpáteční cestě téhož dne havarovaly. Za tento skutek, kvalifikovaný jako trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák. byly žalované trestně stíhány, ovšem trestní stíhání bylo zastaveno s poukazem na to, že trest za toto jednání je zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin obě žalované podle očekávání postihne. Poškozený vůz byl pojištěn u žalobkyně, která po započtení tzv. spoluúčasti poškozené ve výši 2.000,- Kč jí vyplatila pojistné plnění ve výši 36.500,- Kč. Okresní soud podle § 420 obč. zák. a § 813 odst. 1 obč. zák. (ve znění tehdy účinném) dovodil, že výplatou tohoto plnění přešlo právo poškozené vůči oběma žalovaným na náhradu škody způsobené pojistnou událostí na žalobkyni jako pojistitele. Jejich solidární odpovědnost vyplývá z ust. § 438 odst. 1 obč. zák.

K odvolání druhé žalované Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 2. 2006, č. j. 30 Co 59,60/2006-72, změnil rozsudek soudu prvního stupně (ve znění doplňujícího usnesení) v napadeném vyhovujícím výroku pouze ohledně povinnosti žalovaných platit úroky z prodlení, jinak jej potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud vyšel plně ze skutkového

stavu zjištěného soudem prvního stupně a neshledal odvolání důvodné. Škoda vznikla společnou činností obou žalovaných a jako důsledek jejich protiprávního jednání. Na základě nastalé pojistné události, spočívající v odcizení a poškození pojištěného vozidla, vyplatila žalobkyně poškozené 36.500,- Kč, podle ust. § 813 odst. 1 obč. zák. došlo k zákonné cesi, tedy k přechodu práv pojištěné na náhradu škody, jež jí vznikla proti žalovaným, a to do výše částky, kterou pojistitel poskytl na pojistném plnění. Pokud jde o úroky z prodlení, žalobkyně má na ně nárok, avšak proti každé ze žalovaných jí úroky přísluší až od doby, kdy tyto žalované byly k plnění vyzvány.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala druhá žalovaná dovolání, a to do všech výroků na ni se vztahujících. Namítá, že sice obě žalované se dopustily trestného činu neoprávněného užívání cizí věci v souvislosti s odcizením a použitím motorového vozidla, avšak škoda na vozidle byla způsobena tím, že první žalovaná, která řídila vozidlo, nezvládla řízení, najela na pravou krajnici, vozidlo sjelo do pravého příkopu, několikrát se přetočilo a skončilo na střeše. Škoda na vozidle vznikla při jízdě, kdy řidičem vozidla byla první žalovaná, zatímco dovoatelka byla pouze spolucestující; chybí tudíž příčinná souvislost mezi jejím bezprostředním jednáním a vznikem škody a rovněž zde není její zavinění. U trestného činu neoprávněného užívání motorového vozidla není součástí skutku způsobení škody. Dovojuje, že škodu na vozidle způsobenou dopravní nehodou zavinila výlučně první žalovaná; dovoatelka, která neřídila vozidlo, škodu nezavinila. Soudům obou stupňů vytýká, že tuto skutečnost nebraly v úvahu. Navrhla, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu v napadeném rozsahu a rovněž rozsudek soudu prvního stupně s doplňujícím usnesením.

Žalobkyně ve vyjádření k dovolání poukázala na to, že obě žalované se společně dopustily protiprávního jednání, když spáchaly trestný čin neoprávněného užívání cizí věci. Tím, že se zmocnily cizího motorového vozidla, které neoprávněně použily k jízdě, byl naplněn předpoklad pro vznik škody při havárii. Vzniklá škoda tak byla následkem jednání obou žalovaných, kdy ke škodě by bezpochyby nedošlo, pokud by motorové vozidlo nebylo odcizeno a neoprávněně použito k jízdě.

První žalovaná nesouhlasí s námitkami dovoatelky. Pokud se žalované dopustily protiprávního jednání společně jako spolupachatelky, nemůže být za škodu vzniklou tímto jednáním odpovědná jen jedna z nich, a to ani z toho důvodu, že osobní automobil řídila. I druhá žalovaná musela vědět, že když užívá společně s první žalovanou cizí věc, může být způsobena na této věci škoda a tím, že se dopustila protiprávního jednání, byla s možným způsobením škody srozuměna. Poukázala na judikaturu (R 27/77 a R III/67) s tím, že napadené rozhodnutí nemá po právní stránce zásadní význam. Navrhla, aby dovolací soud dovolání odmítl, případně zamítl.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou - účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 odst. 1 o. s. ř., dospěl k závěru, že dovolání je podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné, a to pro otázku předpokladů spoluodpovědnosti pachatele trestného činu užívání cizího vozidla za škodu způsobenou při havárii na tomto vozidle, jež řídila jiná osoba, neboť v rozhodnutí odvolacího soudu nebyla tato právní otázka řešena v souladu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Dle nezpochybnitelných skutkových zjištění k poškození vozidla došlo při dopravní nehodě. Jednoznačnou příčinou vzniku škody na majetku pojištěné majitelky vozu nebylo tedy samotné protiprávní jednání obou žalovaných, jímž teprve získaly do své dispozice cizí vozidlo a užily je k jízdě, nýbrž jednání řidičky - první žalované, která nezvládla řízení a havárie vozidla byla důsledkem její neopatrné jízdy. Spoluodpovědnost druhé žalované jako spolujezdkyně za takto vzniklou škodu se neodvívá automaticky od toho, že společně s první žalovanou se zmocnila cizího vozidla, přičemž nešlo o skutek, jež by bylo možno kvalifikovat jako krádež, a ani od toho, že v době havárie byla ve voze jako spolucestující. Bez dalšího nelze ovšem přisvědčit ani námitce dovoatelky, že za škodu způsobenou na voze při havárii neodpovídá, protože vozidlo tehdy neřídila. I v judikatuře, na niž poukázala první žalovaná (R III/1967), se uvádí, že spoluodpovědnost pachatele trestného činu,

kterým získá cizí motorové vozidlo do dispozice, za poškození tohoto vozidla, způsobené jinou osobou, není odvislá již od toho, že pachatel získal dispozici s vozidlem, ale od toho, zda je dáno jeho zavinění (alespoň z nedbalosti) ve vztahu k protiprávnímu jednání této osoby. O takový případ se jedná obvykle, jestliže ten, kdo se vozidla neoprávněně zmocnil, vědomě svěřil řízení osobě nezpůsobilé, osobě, která nebyla oprávněna řídit motorové vozidlo, osobě opilé apod. Jestliže tedy první žalovaná neopatrnou jízdou způsobila na vozidle škodu, spoluodpovědnost druhé žalované za tuto škodu je dána, jestliže lze po skutkové stránce dovodit, že jí byl znám některý z příkladmo uvedených nedostatků na straně řidičky, která společnou činností neoprávněně získané vozidlo v době nehody řídila.

Z tohoto hlediska se soudy obou stupňů po právní stránce uplatněným nárokem ve vztahu k druhé žalované nezabývaly a neopatřily pro toto posouzení ani nezbytný skutkový podklad. Bude proto třeba řízení doplnit a zejména z obsahu trestního spisu učinit skutkový závěr v uvedeném směru.

Jak vyplývá z uvedeného, odvolací soud při svém rozhodnutí vycházel z nesprávného právního názoru na předpoklady odpovědnosti druhé žalované za škodu; dovolací důvod podle ust. § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. je tak naplněn.

Dovolací soud proto rozsudek odvolacího soudu v rozsahu napadeném druhou žalovanou zrušil (§ 243b odst. 2, věta za středníkem, o. s. ř.). Protože důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud v uvedeném rozsahu i toto rozhodnutí a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta druhá, o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)